

Nulmoms på bøger

Hvorfor nulmoms på bøger?

Nulmoms vil give lavere bogpriser og dermed gøre bogen mere tilgængelig. Det er en samfundsmæssig interesse, fordi:

- ◆ Bøger og læsning udgør en hjørnesteen i vores demokrati, som bygger på en forudsætning om oplyste, engagerede borgere med udsyn. I litteraturen kommer mange stemmer til orde, og det danske sprog styrkes og udvikles. Bogen giver rum for dybdelæsning og refleksion med plads til udfoldelse af argumenter, nuancer, tvivl og saglighed. Det er egenskaber, som bliver stadig vigtigere, og som ruste folk til at deltage i den demokratiske samtale. Bogen sætter dagsordener og løfter debatter.
- ◆ I Danmark har vi en læsekrise blandt børn og unge. Seneste internationale læserundersøgelser (PIRLS og PISA) viser, at danske børn læser væsentligt dårligere end tidligere. Vi skal have en ambition om at genskabe en egentlig læsekultur. Ikke mindst fordi læsning træner evnen til fordybelse, har stor betydning for dannelse, uddannelse, social mobilitet, jobmuligheder og tilmed dokumenteret forbedrer børn og unges trivsel.
- ◆ Nulmoms vil styrke hele den litterære fødekæde ved at understøtte boghandlernes tilstedeværelse i bybilledet og forfattere og forlags mulighed for at skrive og udgive nye bøger, som bidrager til kvalitet og mangfoldighed i det danske bogmarked.

Nulmoms vil styrke vores demokrati

Nulmoms vil styrke børn og unges læsning

Nulmoms vil understøtte bøger af høj kvalitet

Bogmoms i en europæisk kontekst

Danmark har verdens højeste moms på bøger.

I alle andre EU-medlemslande har bøger nul- eller reduceret moms. Det anerkendes, at bogmomsen er et vigtigt instrument til at fremme kulturelle, sociale og økonomiske mål.

Faktaark

Danmark har verdens højeste bogmoms

I EU (plus UK, Norge, Serbien og Island) har alle lande bortset fra Danmark valgt at benytte reduceret moms som et litteraturpolitisk instrument.

➤ Eksempler på bogmomsen i andre europæiske lande:

Norge, Irland og UK: 0 %

Tyskland: 7 %

Sverige: 6 %

Spanien og Italien: 4 %

Frankrig: 5,5 %

Moms på bøger i EU og udvalgte europæiske lande 2023

Økonomiske konsekvenser af nulmoms

Skatteministeriet har i 2022 oplyst, at mindreprovenuet efter tilbageløb og adfærd for nulmoms på bøger, herunder lyd- og e-bøger, skønnes at udgøre ca. 270 mio. kr.

Der er ikke foretaget beregninger på gevinsterne af de mange gavnlige effekter af en styrket læsekultur i befolkningen.

(Svar på FT spørgsmål 191)

Nulmoms vil betyde lavere priser og øget salg af bøger

- Hver fjerde dansker vil købe flere bøger, hvis prisen falder med 20 pct. Det er særligt unge mellem 18-29 år, der vil købe flere bøger (41 pct.). Andelen er robust på tværs af både uddannelsesniveau og indkomstgruppe.
(Dansk Erhvervs befolkningsundersøgelse marts 2024)
- "Indførelse af nulmoms på bøger må forventes at reducere forbrugerpriserne på bøger og derved øge salget af bøger."
(Skatteminister Morten Bødskov i svar på spørgsmål 191/2022)
- "Nem og praktisk adgang til at købe gode bøger, høj kvalitet og lave priser. Det er alt sammen faktorer, som er bestemmende for, hvor mange bøger der bliver solgt, og hvor mange danskere der læser bøger."
"Prisen betyder noget for forbrugerne: 41% af bogkøberne i vores spørgeskemaundersøgelse angiver prisen som en af årsagerne til deres valg af butik ved deres seneste bogkøb."

(Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om liberaliseringen af bogmarkedet. En evaluering set med forbrugernes øjne nov. 2013, s.20 og 23)

Der er ikke lovgivningsmæssige forhindringer for nulmoms på bøger

Den 7. december 2021 gav Ministerrådet grønt lys for, at medlemslande, som ikke allerede har nulmoms på bøger, kan benytte sig af nulmoms. Dermed anerkender EU's medlemslande, at bøger og aviser momsmæssigt er sidestillet.

Europa-Parlamentet har i beslutning for den europæiske bogsektor fra september 2023 opfordret til, at bøger bliver fritaget for moms for at støtte videnøkonomien, tilskynde til læsning og fremme læsningens gavnlige virkning.

(Fremtiden for den europæiske bogsektor, EU-Parlamentet sept. 2023, pkt. 55)

Studiebogsmarkedet er truet af ulovlig kopiering

50 % af de studerende på de videregående uddannelser, som anvender digitale studiebooks, benytter ulovlige kopier. 20 % har erhvervet mere end halvdelen af deres digitale studiebooks ulovligt. Ulovlig digital kopiering af studiebooks truer grundlaget for, at danske forlag kan udgive lærebøger i høj kvalitet og udformet i en dansk kontekst.

(Epinions-undersøgelse, januar 2023 gennemført for RettighedsAlliancen)

Danske børns læsevner er udfordret

Dårlige læsevner

Danske børn scorer laveste resultat nogensinde i international læsetest. 25 procent af eleverne i 4. klasse kan hverken fortolke, læse mellem linjerne eller læse kildekritisk.

Lav læseglæde

Læseglæden er i bund. Danmark er et af de lande, der har færrest elever, der rigtig godt kan lide at læse.

Skævhed i adgang til bøger

Der er en skævhed i adgangen til bøger og højt læsning, og det rammer børn, der med tidlige sproglige vanskeligheder klarer sig dårligere ved folkeskolens afgangsprøve end andre børn, trives dårligere i skolen og oftere rammes af psykosociale problemstillinger.

(Kilder om børn og unges læsning)

VAT rates on books

(as of 01/01/2025)

